

'Ik ben toch geen arbiter'

Of je als arbiter hoog opgeleid bent of wat minder hoog, of misschien als clubgenoot wordt verzocht om eens bij een partij als arbiter te fungeren, je staat aan de tafel met dezelfde taak. Het zo goed mogelijk leiden van de partij.

Elke biljarter hoort een behoorlijke kennis van de reglementen te hebben. Kennis van de spelregels, wat mag en wat mag niet, hebben we meestal wel. Ook al vinden we overtredingen van de tegenstander meestal erger dan die van onszelf, de kennis hebben we wel.

Anders is het gesteld met de kennis van het arbitragelement. Daar schort nog wel eens het nodige aan. Daarom zou het een goede zaak zijn als elke biljarter wat basisondericht zou krijgen in het leiden van een partij. Ik zeg met opzet leiden, want

de taak van de arbiter houdt meer in dan alleen de gemaakte caramboles tellen en opletten of de speler geen overtreding maakt. De arbiter dient zijn taak zó uit te voeren dat elke speler de kans krijgt om optimaal te presteren. Dat deel van de taakuitvoering is tamelijk subtiel.

De arbiter dient zijn taak min of meer opvallend uit te voeren. Je ziet wel eens een arbiter -bewust of onbewust- de aandacht naar zich toetrekken. Door gebaren of de manier van annonceren. Dat mag je als arbiter nooit doen. Je maakt geen onnodige gebaren. Want die leiden alleen maar af. Je gebruikt de vastgestelde annonces. Die zijn niet voor niets zo vastgelegd. De speler verwacht een bepaalde annonce dus als je iets

anders zegt dan verstoort je zijn concentratie. En maak je het moeilijker voor hem om optimaal te presteren. Ook als je, als teamgenoot, aan tafel staat bij een tegenstander, mag je niets doen wat de prestatie kan beïnvloeden.

Als je observeert hoe arbiters hun taak uitvoeren, zie je nogal wat verschillen. De geschoolde arbiter heeft doorgaans een meer correcte houding. Daar is hij tijdens de cursus op gewezen en in getraind. De speler die als arbiter moet fungeren staat vaak wat slordiger aan de tafel. Weet niet altijd goed raad met z'n handen, stopt ze dan maar in de zakken. Dat dit een heel ongeïnteresseerde indruk geeft, beseft 'ie meestal niet. Of het kan hem niet schelen natuurlijk. Ook dat komt voor. Opgeleide arbiters die zelf op een minder hoog niveau spelen waar het vaak wat gemoedelijker toegaat - en dat zijn de meesten- hebben vaak wat meer moeite met het kiezen van de juiste opstelling. Voor het kiezen van de juiste opstelling is een meer ontwikkeld spelinzicht een groot voordeel. De biljarter die door zijn wat hogere speelpeil meer spelinzicht heeft ontwikkeld, kan daar als arbiter zijn voordeel mee doen. Helaas zie je onder die categorie arbiters nogal eens een 'luie' arbiter. Die het niet nodig vindt om zich in te spannen om de juiste positie te kiezen.

Hij gaat er van uit het toch wel goed te kunnen beoordelen.

Een tijdje geleden was ik toeschouwer bij een wedstrijd op een redelijk hoog niveau in de kadercompetitie. Eén van de teamleden stond aan de tafel als arbiter. Handen in de zakken, zo'n metertje van de tafel. Meestentijds voor de kop van de tafel, ook als het spel zo ongeveer aan het andere eind gesitueerd was. Heel geleidelijk zag je de tegenstander daardoor geïrriteerd raken. Op een geven moment kon de tegenstander het niet meer houden en riep uit: „Man, je staat helemaal verkeerd!”

Waarop het als-arbiter-fungerende-teamlid antwoordde: „Ik ben toch geen arbiter!” Kennelijk was hij van mening dat je pas arbiter bent als je er een cursus voor hebt gevolgd. Niet dus. Wie tijdens een partij als arbiter fungeert is arbiter voor de duur van die partij. En heeft mede tot taak er voor te zorgen dat elke speler optimaal kan presteren. Een heel belangrijk aspect daarbij is het moeite willen doen om de juiste positie te kiezen. En attent aan de tafel staan. Dat geeft de speler vertrouwen. Helpt hem om op de goede manier geconcentreerd te blijven.

Elke biljarter wil graag optimaal presteren. Dat recht heb je zelf, maar dat recht heeft ook een ander.

Piet Verhaar
pietvangerte@hotmail.com

